

Forfatter: Helgesen, Poul

Titel: Udrag fra En christen førstis lære (1520)

Citation: Helgesen, Poul: "Skrifter af Paulus Helie 1. Bind / ved Marius Kristensen. - 1932 Udgivet af Det Danske Sprog- og Litteraturselskab", i Helgesen, Poul: *Skrifter af Paulus Helie 1. Bind / ved Marius Kristensen. - 1932 Udgivet af Det Danske Sprog- og Litteraturselskab*, udg. af P. SEVERINSEN, 1932-1948, s. 77. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-helgesen01-shoot-idm140085696335920/facsimile.pdf> (tilgået 11. maj 2021)

Anvendt udgave: *Skrifter af Paulus Helie 1. Bind / ved Marius Kristensen. - 1932 Udgivet af Det Danske Sprog- og Litteraturselskab*

En cristen førstis lære 77

fljyd dher till, at then siwge kan bliffwe karsk. Dese tingest bør een konge møghet meer at gøre mod sijn meenighed,

Hwor dan wil Aristotiles i sijn regementhis bøgher at een herre skall være oc een konge, Jcke will han at han skall haffwe Nerei deylighed. icke Milonis styrke. icke Maximini høyhed. icke Tantali rigdom. inghen aff desse tingest begærede han een konge. Mæn hwad tha sannelige een fwlkommelig dygd, I andre tingest wor han till freds om maadelighed, Mændygd wille han haffwe i hanwm til fwlde,

Kant tw baade være een god konge oc een god mand da haffwer dw eeth merkeligt æmbede, Mæn kan tw icke være baade. dha ær dhet bædre at tw skil deg wid konge dømmet. æn thw schalt være een ond mand, Offthe findhis een god [52 b] mand som waare icke dog een god konge, mæn inghen kan være een god konge, met mynne han ær oc een god mand, Dog at konge seeder ær nw kommen dher till, at desse twenne tingest kwnne icke staa till hobe, saa at thet holles for gæckerii om een dher bescriffwer een konge, sier at hanwm bøør at være een god mand

Dhw kant icke være een konge wdhen reedeligt skæll regherir deg Dhet ær wdhen dhw effther følger raad oc ræth mod dhin sinds begæring Icke kant tw hæller biwde offwer andre, wdhen dhw wilt selff lyde dygd oc høffwiskheed,

Dhenne tyranne røst (saa wil jeg oc saa biwder jeg, mijn willie ær skeell oc sag nok) skall langt være ffra een konge, oc møghet meer dhen røst som hwer mand sier nw till spot oc spee, Ffolk

hader dhen dhe rædhis, dhet hørir tjiranner till oc
qwinner at effther fœllie syn løse begæring, oc
rædsle ær een ond, [53a] fframtwrindis gæmmere
til dhet som skall wære langwarigt,

Dhet schal wære een kongis ewige ackt, at han 5
schall inghen wele ont, mæn alle got, oc serdelis
sijne wndersotte, Dhet som onth ær dhet skal han
anthen fordraghe, heller oc læghe effther som han
kan tænke at meenigheden beehoff gøris, Dhen
konge som dhette sind haffwer icke offwer sijn mee- 10
nigheed, han ær een tyrann,

Om een kaller deg een røffwere. oc een tjirann. i
dhet stæd han schal kalle deg een konge, mwne
Nota dw icke dhet tage til mystycke, oc pijn hanwm
dher faare, som forskyllet waare thi at thet waare 15
een stoor forhoynilse oc dhen dher bwrde icke at
fordragis. Mæn nw schal tw saa tæncke at then mø-
ghet meer forhoynes seg selff, dher wil dhet wære
een andhen kaller hanwm, Dhet ær meer at wære een
tiwff æn kallis æn tiwff, oc større synd at skænde 20
een jomfrv, æn at bræyde dhen dhet giordt haffwer,

Wilt thw høre got om deg, dha skall deg [53b]
dhet hænde, om dw gør dhin fljyd dher till, at wære
dhen dw kallis. Dhet loff ær icke santh. som sijes
aff rædsle. heller giffwes aff them ther smigre kwn- 25
ne, Oc dha gaar dhet ildhe till, naar som folket aff
rædsle oc trwff, tøre icke taale om een kongis leff-
nid oc gerninger. Thi at saa møghet som nw thies
dha skwlle wore effther kommere tale, dog at dher
wor aldrig inghen tyrann saa forfærlig till, dher alle 30
twngher kwnde stille,

Dhet skal een christen herre vogte, som Seneca